

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilityeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Vukicsevity lemondása maga után vonja a kormány lemondását?

Beograd, nov. 13.

A tegnapi nap nagy idegességet keltett a politikai életben. Elsősorban Radics Szeptánnak a Domban napvilágot látott cikke kavarták föl a helyzetet. Tegnap érkezett ugyanis Beogradba a cikkek teljes szövege és ennek kitételei sokkal súlyosabbak, mintahogy a beográdi lapok közölték volt kivonatossan.

A második nagy esemény Vukicsevity lemondása volt, amelyet a Torontál már tegnapi számában közölt. Lemondásáról kétféle verzió is kering. Az egyik szerint, a kormány egyes tagjai nem voltak megelégedve a közoktatásügyi miniszter programjával, amelyet a minisztertanács legutolsó ülésén terjesztett elő. Általában nem voltak megelégedve — hír szerint — a miniszter működésével, minthogy a mi-

nisztertanács előzetes tudta nélkül nagyon rohamosan kezdte meg programja keresztülvitelét. Így egyes helyeken beszüntetett olyan gimnáziumokat, amelyeket nemzeti szempontból tartottak fenn eddig. A tanév megkezdése után helyeztette át a tanárok nagy részét, ami óriási zavart okozott a tanításban és odavezetett, hogy a tanárok egy része lemondott és így sok derék tanerő elveszett az oktatás számára. Egész bizonyosra vehető, hogyha ezzel a programmal a szkupstina elé lépett volna a közoktatásügyi miniszter, bizalmatlanságot szavaztak volna a kormánynak. Vukicsevity működésével különben már a képviselői klub is elégedetlen volt.

A Vukicsevity lemondását pertraktáló másik verzió szerint, a lemondás oka politikai háttérű. A le-

mondásnak, amely bizonyos politikai áramlatból indul ki és pedig Jovanovity Ljuba és Pasity Nikola rivalizálásából, az volt a célja, hogy előlédze az egész kabinet lemondását. Ha ez létrejönne, úgy a kormány rekonstrukciója a megegyezés szellemében lenne már keresztülvihető.

Pasity miniszterelnök tegnap este kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás eseményeiből semmiféle szivárgott ki, de azt hiszik, hogy Vukicsevity lemondása miatt volt Pasity a királynál.

A miniszterelnök után dr. Ninicity külügyminiszter jelent meg audiencián.

Vukicsevity lemondását Pasity ma délelőtt fogadta el.

Sürgetik

a községi választások kiírását

Beograd, nov. 13.

A szkupstina tegnap délutáni ülésén főleg a községi képviselőtestületi választások minél hamarabbi kiírása mellett beszéltek az összes szónokok.

Radoszavljevity a boszniai községi állapotokkal foglalkozott. Sistar a szlovén és Lorkovics a horvát falvak viszonyaival.

„A szlovént is nemzeti kisebbséggé deklarálták“.

Beograd, nov. 13.

Smodelj klerikális képviselő interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, hogy a washingtoni interparlamentaris konferenciára miért nem küldöttek ki szlovén delegátust is. Smodelj e miatt elégtételt kért, mert a kormány ezzel a ténnyel nemzeti kisebbséggé deklarálta a szlovén népet.

Az SHS állam vatikáni követének visszahívását követelik.

Dametrovity Juraj független demokrata-párti képviselő interpellációt jegyzett be, a római szent Jeromos intézet ismeretes afférja ügyében. A szentszék ugyanis november 8 án leváltotta az intézet egész szlav vezetését és olaszokkal cserélte ki, anélkül hogy ehhez az SHS kormány hozzájárulását adta volna, pedig az intézet jugoszláv tulajdon. Az interpelláló azt kívánja, hogy ismertesse a kormány vegre a szentszékekkel folytatott konkordátum egyezmény szövegét és hívja vissza a SHS állam vatikáni követét.

Kínában újra mozog a föld.

Tokió, nov. 13.

A japán kormány elhatározta tengeri haderőinek készenléte helyezését a Kínában mutatkozó zavarok miatt. Japán erőiesen fog fellépni a Kínában élő japán alattvalók élet- és vagyonbiztonságának megóvására.

Hír szerint Kínában már annyira elfajultak az állapotok, hogy Pekingben kihirdették az ostromállapotot.

Tulan-Csín-Juan elnök hír szerint lemondott és egy ideiglenes komiténak adta át a helyét.

TÖZSDE

November 13.

Zürich. Berlin 123 56¹/₄, Budapest 72.70, Newyork 51881 Milánó 2100, Prága 1537¹/₂, Wien 73.15, Varsó 84, Szófia 374, Bukarest 242¹/₂, Beograd 920, London 2514¹/₄, Páris 2107.

Budapest. A terménytőzsde üzletelen. Buza 355, rozs 222¹/₂, takarmányárpa 250, sörárpa 340, köles 190, zab 250, tengeri (régi) 267¹/₂, (új) 165, repce 610, korpa 162¹/₂.

Az olasz faszisták megfosztják polgárjoguktól az emigráltakat.

Róma, nov. 13.

A kamarát december eleje helyett már november 18-ikán hívják egybe és valószínűleg Mussolini fogja megnyitni külügyi expozéjával.

A kamara az első tíz napban, hír szerint, olyan törvényeket akar terü alá hozni, amelyek még jobban megszilárdítják a faszizmus uralmát. Így, hír szerint,

olyan törvény készül, amely az emigránsokat megfosztja polgárjoguktól és vagyonukat elkobozza. Ha pedig önként visszatérnek, akkor deportálásra ítélik őket.

November 23-ikán tárgyalja a német parlament a locarnoi egyezményt.

Berlin, nov. 13.

A birodalmi gyűlést november 20-ikára hívják egybe. Az első ülésen, amely pedig november 23-ikán

lesz, megkezdik a locarnoi egyezmény tárgyalását.

Ezzel kapcsolatosan jelentik, hogy a német nemzetiek óriási agitációt

fejtenek ki a locarnoi egyezmény ratifikálása ellen. A közhangulat ma még ingadozó, úgy hogy meglepetésekre számíthatni.

Olaszország rendeste amerikai adósságainak ügyét

Olaszország hadiadósságainak fundálására nézve megtörtént a meg egyezés.

Olaszország teljes egészében 2042 millió dollárral tartozik, amelyet emelkedő progresszivitásban fog fizetni. Az első öt évben 5—5 millió dollárt törleszt.

Az egész ellenzék tüntet Pribicsevity kizárása miatt?

Beograd, nov. 13.

Jelentettük, hogy Pribicsevity Szvetozárt, a házelnökség a szkupstina három egymás utáni üléséről büntetésképpen kitiltotta.

A független demokrata-párt éles akciót indít most Szubotity ház-

alelnök ellen. A három szkupstina ülésről, amelyen Pribicsevity nem jelenhetik meg, egész pártja is tüntetőleg elmarad. Sőt a klub ma este tekeztetve hívta meg az összes ellenzéki pártok vezéreit, hogy egy közös tüntető akcióra nyerje meg őket.

Befejezték a bizonyító eljárást a méregkeverő bűnyügyében.

Beeskerek, nov. 13.

A nagy főtárgyalás harmadik napja változatlanul élénk érdeklődés mellett folyt le. A tömött pad-sorok hallgatói ezuttal nagyrészt új érdeklődők sorából kerültek ki. A férj lemondott a boldogító piros jegyről a felesége javára, az anya a leány kedvéért, a leány a mama hártározott kívánságára. A közönség változó részén kívül sokan vannak a rendes bérlők, akik semmiképp sem hajlandók megválni a helyüktől. Egy bájos fiatal asszonyka arra kérte a szolgát, hogy kerítsen egy széket. Talán akad felesleges a bíróság emelvényén — kérdezte naivul. Egy másik hölgy a sajtó képviselőinek helyét kívánta elfoglalni, egy harmadik a védőt. Az érdeklődés oly nagy, hogy talán helyesebb volna, ha a bíróság, az ügyész, a védő és a sajtó, a közönségre való tekintettel, állva végezné a kihallgatásokat, vándolna, védené és jegyezné a tárgyalás menetét és átengedné a székeket az igen tisztelt érdeklődő közönségnek. Csodálatos, hogy minden helyért valóságos verekedés folyt, csak egy helyet nem kért magának senki, pedig tulajdonosa, Relity Julka, szívesen átengedte volna.

Sír a vádlott.

A tegnapi tárgyalás különben érdekes momentumokban bővelkedett. Az ügyész és védő heves összetűzéséről már beszámoltunk, nem referálhattunk azonban a lapzártá után bekövetkezett nagyfontosságú tanuvallomásokról és Relity Julka erősen megváltozott viselkedéséről. A vádlott, mint megirtuk, higgadtan, közömbösen felelt mindenkor a bíróság és az ügyész kérdéseire. Szembeállításoknál nem vesztette el önuralmát, pedig ilyenkor zavarodnak meg leginkább a vádlottak padjának vendégei. Amikor azonban az elhalt Relityék hozzátartozói tettek tanuvallomást és a bíróság a súlyos kijelentések megerősítésére megeskette őket, az asszony elvesztette egykedvű nyugodtságát, ingerülten felugrott helyéről és sirva fakadt: „A fejemet adom, tiszta szívből mondom... Nem úgy van... Az én tanuimat nem eskették meg! Csak az övéiket!...”

A kihallgatott tanúk közül, Relity Zágorka, az elhaltak rokona, elmondotta, hogy Relityné a gyertyát már a halálesetet megelőző délután megvásároltatta. Meg kell halmia — mondotta közömbösen az asszony — folytatta a tanu — pedig a halál csak éjjel következett be. Tudja azt is, hogy a szemfedőt már előre elkészítette. Relity Milesza hasonló szellemben vallott. Mindkettőjüket megeskették vallomásukra.

Zseberán Bogolyub nyugdíjazott pénzügyi tisztviselő, Milivoj megbetegedését fiától tudta meg, aki az elhalt barátja volt. A hírt közölte Relity Zágorkával is, aki akkoriban a pénzügyigazgatóságnál állott alkalmazásban. A halál bekövetkezését megelőzően ott volt Relityéknél és hallotta a fiatalember utolsó szavait. „Anyám, édesanyám — mondotta — sohasem foglak elfeledni! Nikolával jó barátságban élt. Állandó kártyapartnerem volt. Csak egy ízben panaszkodott előtte a feleségére, akivel tudomása sze-

rint jóviszonyban élt. A tanu esküt tett vallomására.

Deutsch Herman, a Grünbaum-cég könyvelője üzleti könyvekkel bizonyította, hogy Relityék három-ezernyolcszázötven dinárért vásárolták szőnyeget a cégnél.

A goromba Julka.

Milin Olga és Grozdanov Persza tejesasszonyok lényegtelen vallomása után Arend Vilmát, Arend vendéglős feleségét, hallgatták ki, aki ugyanabban az udvarban lakik, amelyben Relityék lakása volt. Arendné a védelem kérelmére hallgatták ki, de végeredményben a vád részére szolgáltatott értékes bizonyítékokat. Elmondotta, hogy Relityék sűrűn veszekedtek. Az asszony közismerten goromba volt férjéhez és fiához. Sűrűn hallott ebéd közben ilyen becézó kijelentéseket: „Hülye, paraszt, zabálsz” stb. Egy ízben megsokallottam a durva bánásmódot, mert bántott az asszony durvasága azokkal szemben, akik oly tiszteletteljesek voltak vele szemben, megjegyeztem, hogy miért bánik így a férjével, amikor oly jó sorsa van nála, miért tapossa lábával a szerencsését. Erre az asszony csipőre tette a kezét és megvetően kijelentette: „Talán szeretője a férjemnek, hogy védelmébe veszi...” A tanut megeskették.

Terhelő végrendelet.

Bozsidarevity Milán rendőrségi tisztviselő a következő tanu, elmondotta, hogy Relityék üzletében Milivoj egy ízben elmesélte a zsírszódás saláta esetét, Jevtity Milorád szabósegéd jelenlétében. Határozottan tudja, hogy a fiu mostohaanyját, aki gyakorta szidalmazta, nem szerette.

Vádlott: De szeretett és én is szerettem, mintha édes gyermekem lett volna.

Tanu: Nem szerette magát.

A könyvekről is tud és Milivoj elpanaszolta, hogy a mostohája megakadályozza az üzleti forgalom ellenőrzését. Állandóan bevételeznek és soha nincsen pénzünk — jegyezte meg keserűen.

Tanu: Az ügyvédhez az asszony küldött.

Vádlott: A Milivoj.

Tanu: Maga küldött az ügyvédért, maga kívánta a végrendeletet. Bozsidarevityet megeskették vallomására.

Szobesák Ferenc és Nagy Gyula lényegtelen vallomása után a tárgyalást befejezték és folytatását ma délelőttre halasztották.

A védő több tanu beidézését kérte a bíróságtól, akiknek kihallgatását azonban az ügyész ellenezte.

Uj tanuk.

A mai tárgyalást délelőtt fél tíz órákor nyitotta meg Bunyity Ivó tanácselnök.

Elsőnek Jovanovity Mladen könyvelőt hallgatta ki a bíróság, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít. Elmondotta, hogy az elhalt Milivoj osztálytársa volt. Megbetegedésének napján együtt voltak az iskolában és tudja, hogy hirtelen rosszul lett. Kijelentette, hogy tejet reggelizett és szalonnát.

Ha délben ebédelni tudok, meg-

gyógyulok, ha nem, kénytelen leszek lefeküdni — jegyezte meg.

Erős, egészséges fiatalembernek ismerte. Gyakran emlegette hálálkodva, hogy milyen jól érzi magát és milyen tartós egészséggel ajándékozta meg a sors.

Kereskedelmi érzékkel telve volt és szerette a kereskedést. Nagy tervekét szőtt, rózsás színben látta jövőjét. Olaszországba akart utazni, ahová marhákat kívánt szállítani.

Amikor megbetegedett, meglátogattam — folytatta a tanu — Julka kijelentette, hogy Milivoj nem fog meggyógyulni.

A vádlott a szembeállításnál tagadta, hogy a kijelentést megtette volna.

Bencz Leopoldina és Jevtity Milorád szembeállítására került ezután a sor. Relityék eselédjének és Relity Nikola segédének vallomása között ugyanis bizonyos eltérés volt és ezért vált szükségessé az ellentmondások tisztázása. A szőnyegre vonatkozólag ugyanis Jevtity azt állította, hogy a tizennégyezer dináros számlát az üzletbe hozták, ahol a mestere kifizette. A tanu megjegyezte, hogy a munkaadója panasolta el előtte, hogy felesége a tudta és beleegyezése nélkül, vásárolt szőnyeget. Bencz Leopoldina megjegyzi, hogy új szőnyeget nem látott a lakásban, pedig akkor már alkalmazásban állott Relityéknél.

Az ügyész megjegyezte, hogy Relity Nikola koronákban érthette a tizennégyezret, amely összeg így megfelelne annak az összegnek, amelyet a szőnyegekre költött a vádlott.

Vádlott: Bencz négy hónapig volt alkalmazásban nálam és látta a szőnyeget. Olyan szőnyeg, amelynek értéke tizennégyezer dinár lehetett, nem volt a lakásban.

Bencz Leopoldina szerint, az elhalt Relity Nikola negyed kilenc órákor reggel már ágyban fekvő beteg volt. Jevtity szerint, tíz óra felé ment a lakására.

Makszimovity ügyész megjegyezte, hogy Jevtity vallomása teljesen egyezik a vádlottnak a vizsgálóbíró előtt tett kijelentésével.

A vádlott annak tisztázását kérte, hogy hányszor utazott Beográdba.

Bencz és Jevtity vallomása ebben teljesen megegyezett. Relityné sűrűn utazott férje életében is Beográdba — mondották — bevásárlások végett.

Vádlott: A férjem küldött. Azt mondotta, könnyebben esik neked az utazás. Beográdban szoknyákat vásároltam az üzlet részére.

Rövid tanácskozás után a bíróság elhatározta Bencz Leopoldina megesketését.

Bencz megeskete után a védő arra kérte a bíróságot, hogy hamis tanuzás miatt indítson eljárást Jevtity ellen.

Alig hangzottak el a védő szavai, a vádlott felugrott helyéről és ingerülten felkiáltott:

Kihallgatásra jöttem, vagy cirkuszbba?... Csak azt mondom, ami a szívemen fekszik. Az egyik részt meghallgatták, a másikat nem...

Bunyity tanácselnök figyelmeztette a vádlottat, hogy maradjon nyugodtan és válogassa meg kijelenté-

seit, mert különben fegyelmi büntetésben részesíti.

Osztovity védő több tanu kihallgatását kéri, akiknek megidézését azonban elutasította a bíróság. Helyt adott ellenben az ügyész azon kívánságának, hogy felolvassák a távollevő tanuk vallomását.

Háromszoros mérgezés.

Varga Petár jegyző a tanácselnök felhívására felolvassa az exhumálásról felvett jegyzőkönyveket. Elsőnek a Borivojt illető jegyzőkönyvet ismertette, akinek holttestét tudvalevőleg nem találták meg. Az exhumálást végző orvosok jelentése szerint, a sírboltban csak felnőtt emberek maradványait találták és a kutatás nem járt eredménnyel.

A jegyző ezután a beográdi állami vegyvizsgáló állomás szakértői jelentését olvasta fel.

Az elsőben a Keglovity Szófiáról beküldött belső részekről végzett vizsgálatot ismertetik. Az állami vegyvizsgáló állomás három lepecesélt edényt kapott, amelyek közül — mondja a jelentés — az egyikben százharminc gramm belső testrész, a másodikban harminc gramm belső testrész, a harmadikban föld volt, amelyet a halott alatti talajból vettek. A vizsgálat megállapította, hogy a beküldött bélrészekben oly nagy mennyiségben fordult elő az arzén, hogy ebből mérgezésre lehet következtetni. A beküldött földben is volt arzéntartalom, azonban oly kis mennyiségben, hogy nem jöhet számításba.

A második jelentésben a vegyvizsgáló állomás Relity Nikola bélrészeiről végzett vizsgálat eredményét ismerteti. Relity Nikola testrészeiből négy leplombált üveget küldöttek be, amelyekből az egyik 170 gramm belső testrészt, a második 680 gramm belső testrészt, a harmadik, ruha és szövetaarabokat és a negyedik, koporsórészt tartalmaz. A vizsgálat megállapította, hogy a beküldött testrészekben oly nagy mennyiségű arzén van, amely csak mérgezés folytán kerülhetett a testbe és feltétlenül halálos volt.

A harmadik jelentésben az állami vegyvizsgáló állomás azt bizonyítja, hogy Relity Milivoj esetében a vegyvizsgálatra beküldött gyomorreszekben szintén oly nagy arányú arzéntartalmat találtak, amely kizárólag mérgezés folytán kerülhetett a testbe és feltétlenül halált idézett elő.

Mijatovity Szlavkó bíró felolvasta a katonai szolgálatot teljesítő Sztobjanovity Vojisláv vallomását. Megbetegedése napján Milivoj elmondotta, hogy rosszul érzi magát. Nem tudta, mi a magyarázatát adni rosszulletének mert — ugymond — csak tejet és szalonnát reggelizett. Halála előtti második vagy harmadik napon Relityné ügyvédhez küldött azzal, hogy Milivojjal végrendeletet akar. Másnap megkérdezte az asszonytól, miért készítette el a szemfedőt, amikor Milivoj nem is olyan súlyos beteg. A vádlott megjegyezte, hogy az a gyanuja, hogy a mostohaafia meg fog halni.

Miskovity Milivoj kereskedő vallomását olvasták fel ezután, amelyben azt bizonyítja, hogy ötvenezer dinár kölcsönt kapott Relitynéktől. Arról nem tesz említést, hogy Relity Milivoj is hozzájárult volna a hitelhez. Milivojjal kapcsolatosan csak azt említi fel, hogy több ízben üzleti ügyekben együtt utaztak, ké-

sőbb az
azonban
járt üzle
Teichn
Budinka
sa után
gatták
nyegtele
elnök ké
és védő
terjeszté
egészíte
A vá
nyitó
szimov
Relity
ki Ljub
mindke
nezte.
A bír
relmére
javasl
nyilván
a tárgy
három
elhang

Társ
rona-s
Watta
ró, öv
A sz
rette r

Str
keresk
te me
Báth
helyi
házhoz

Ma
Álla
Linder
ménye
hossz
sabb
az idő
történ
tartó
hadat
szítés
jából
hogy
nagy
mert
nála
segít
hog
kedv
mély
gyon
telle
tanu
fosat
műv
titok
prób
a fi
hogy
van
vetv
felv
Ho
nagy
nyos
rult
me
szí
nya
mév
ará
ez
hat
szé

sőbb az iskolaév megkezdésével azonban elmaradt tőle és egyedül járt üzleti dolgai után.

Teichner Paula és Muzsljakovity Budinka kijelentéseinek felolvasása után a védelem kérelmére kihallgatták Marinkov Pájót, akinek lényegtelen vallomása után a tanácselnök kérdést intézett az ügyészhez és védőhöz, hogy van-e valami előterjesztésük a bizonyító eljárás kiégyezésére vonatkozólag.

A vádlott büntetlen előéletét bizonyító okirat felolvasása után Makszimovity Sztetiszlav ügyész kérte Relity Aron koronatanu és Kurucski Ljubica megesketését. A védő mindkét tanu meghittetését elnezte.

A bíróság helyt adott a védő kérelmének és elutasította az ügyész javaslatát, egyúttal befejezettnek nyilvánította a bizonyító eljárást és a tárgyalás folytatását délután fél három órára halasztotta, amikor is elhangzik a vád- és védébeszéd.

Riport

a régi Beeskerekről.

1895 nov. 13.

Társasvárosra volt tegnap a Korona-szállóban, amelyen résztvett Wattay Margit, Feilits Berthold báró, özv. Hegedüs Miklósné.

A színházban a Kis herceg operette ment.

1905 nov. 13.

Strasser Jakab, a Rosenfeld-üvegkereskedés tulajdonosa, tegnap ülte meg ezüstlakodalmát.

Báthory Endre dr. hódmezővásárhelyi orvost kinevezték a közkórházhoz segédorvosnak.

Max Linder és a divat.

Általánosan tudott, hogy Max Linder, a most oly tragikus körülmények között elhunyt filmstar hosszú éveken át, mint a legelegánsabb mozsizsinész volt ismert. Ebben az időben, — még a háboru előtt történt, — hogy Linder budapesti tartózkodása alkalmával újabb ruhadarabok alkotása (nem lehet készítésnek nevezni az ő ruháit) céljából engem felkeresett. Tudva, hogy a közönségnél abban az időben nagy reklám lett volna annak ismerttétele, hogy a kedvelt Max nálam kap ruhákat, fényképezőgép segítségével akartam megörökíteni, hogyan próbál ruhát a közönség kedvence. Ily célra Linder, ki személyét reklámcélokra joggal nagyon magasra értékelte, megfizethetetlen volt. Így tehát, midőn tudtam, hogy próbálni jön, mert pontosan szokott megjelenni, a fotóművész Labori által előkészített titokban való lefényképezését. De próba közben nyomban észrevette a filmművész gyakorlott szeme, hogy elrejtve egy fényképezőgép van reá irányítva s így — bár nevetve — oly árat igényelt, hogy a felvétel nem jött létre.

Hogy Linder jó öltözékei révén nagy hatást gyakorolt, ahhoz arányos tekintete is nagyon hozzájárult. Még szabóknál is kevésbé ismert, hogy a tulajdonképpeni művészi szabászat alapterveit és arányait a belvederi Appoló-szobor méretei képezik. — Bár Linder aránylag kis termetű volt, a méret ez ideális arányai nála konstatálhatók voltak. Természetesen a vállszélesség és keskeny csipő ruháiban

A rokkanttörvényt elfogadta a szkupstina.

Beograd, nov. 13.

A képviselőház ülését délelőtt 10 órakor nyitották meg, amelyen dr. Krizogono napirend előtt felszólalt és bejelentette, hogy

a független demokrata-párt a Pribiesevityen ejtett sérelem miatt, mindaddig nem vesz részt a par-

lament munkájában, amig elégteltelt nem kap.

A deklaráció után a független demokráta azonnal el is hagyták a parlament üléstermet.

Ezután a napirendre tértek át, a melynek keretében 159 szavazattal 48 ellenében elfogadták a rokkanttörvényt.

Megindul a közlekedés az új bányási vasutvonalon.

Elkészült a vonal menetrendje. — Vonatösszeköttetés létesült Beeskerek és Noviszádról között.

Beeskerek, nov. 13.

Megírta a „Torontál“, hogy Tomasevác és Knityanin (Rudolfsnád) között épült új vasutvonalon november tizenötödiken megindul a közlekedés. A vonal eredetileg Titelig vezet, a vasuti hid elkészültéig azonban a vonat úgy a bányási, mint bácskai részen a Tisza-partig közlekedik. A titeli állomás, illetve hídfő, valamint a knityanini hídfő között egy magánkézben lévő autóbussz vállalkozó szállítja az utasokat. Eredetileg gőzkomparatokat terveztek, ez a terv azonban elejtődött, mert a téli időjárás tartamára helyesebbnek találták az autóbussz közlekedést. A vonal teljes megnyitása a nyári hónapokban várható, amikorára elkészülnek a vasuti hid építési munkálataival.

Az új bányási vasutvonal menetrendje a következő:

Tomasevácra indul 2 óra 15 perckor, Knityanin hídfőre ér 3 óra 20 perckor. A titeli hídfőről indul 4 óra 18 perckor és Noviszádra érkezik 6 óra 35 perckor.

A második vonat Tomasevácra indul 9 óra 5 perckor, Knityanin hídfőre ér 10 óra 10 perckor. A titeli hídfőről folytatja útját 11 óra 13 perckor és Noviszádra befut 15 óra 28 perckor.

A harmadik vonat csak Knityaninig közlekedik. Tomasevácra 15 óra 10 perckor indul és a knityanini hídfőt 16 óra 6 perckor éri el.

élesebben kidomborított. Érdekes, hogy éppen ez a vonal az, mely a mai divatnak a főjellegét adja. Széles váll és mell, keskeny csipő a jelszó, vigyázattal arra, hogy az előző divattól eltérőleg a derék ne legyen élesen jelezve. Nagy tévedés azonban, midőn egy általános divatirányzatról beszélünk, ha ezt minden elegáns férfi követni akarja. — Ezért fontos az, hogy művészi érzékkel bíró szabók legyenek és nemcsak fűző és töltelék segítségével kell az alakot elősegíteni, hanem a divat és egyéniség között kell a helyes irányvonalat megtalálni.

Miként a jó öltözködés felejthetetlen nagy művészei, mint Beau Brummel, D'Orsay kitűnő szabók segítségével egyéni öltözködésüket minden időkre megörökítették, úgy napjainknak is meg vannak a művészei. Közönségünknek annyit már most is elárulhatok, hogy Bécs egyik leghíresebb művésze a téli időnyben egy olyan ujszerű alkotásban fog megjelenni, mely előre láthatólag divatirányító hatással lesz, bár az utat ehhez, mint évekkel ezelőtt, egy divatujítással tettem, via London kell megtalálni.

A beeskereki késelő áldozatai a halállal viaskodnak.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 13.

Jelentette tegnap a „Torontál“, hogy a Bikes-negyedben egy Gyurity Boskó nevű napszámos részeg fővel borzalmas vérengzést követett el, amelynek Radicsev Náta és leánya Máca estek áldozatul.

Gyurity Boskót a rendőrség elfogta és tegnap hallgatta ki az esetre vonatkozólag. Gyurity 26 éves menecsei születésű napszámos, akinek felesége és három gyermeke van. Kijelenti, hogy Radicsevék nagyon felingerelték a házbért. A kérdéses este ugyancsak ingerült állapotban a kocsmába ment, ahol leitta magát. A kocsmából hazament és otthon azután megtámadta a két asszonyt és végzett velük.

A két asszonyt még a merénylet estéjén kiszállították a kórházba, ahol azóta is élet-halál között lebegnek.

HIREK

— nov. 13.

A temesvári apostoli kormányzó Beeskereken. Pacha Ágoston temesvári apostoli kormányzó és Fidler István apátkanonok, vikárius generális, tegnap Beeskerekre érkeztek. Beeskereki időzésük magánjellegű. Itt tartózkodásuk alatt Rodics P. Rafael beograd-szemendrevói érsek, bányási apostoli adminisztrátor vendégei.

* „Páris rózsája“ Mary Philbin és Huszár Puffival óriási sikerrel ment tegnap az Orientben.

Táblás ház mellett megy állandóan a „Nótás kapitány“. Ez bizonyítja legjobban, hogy a közönség meleg szeretettel fogadta a volt Ady-társaság színházának merész vállalkozását, hogy ezt a legnehezebb és legmodernebb operettet tüzte ki játékkönyvéjére. Minthogy a közönség legnagyobb része már nem kapott jegyet a most folyó előadásokra, a rendezőség a darabot a jövő hét szombat estéjére és vasárnap délutánjára újra kitűzte. Jegyek már előjegyezhetők.

* „Páris rózsája“ még egy napra prolongálva, ma is, mint rendesen, 5, 7 és 9 órakor megy.

Bombarobbanas a noviszádi templom előtt. A noviszádi Orjuna tegnap a trieszti események miatt tüntetésre készült, amelyet a rendőrség azonban betiltott. A rendőrség figyelmeztetésére a katolikus templom előtt délután bombát robbantottak föl, amely szerencsére nem tett semmiben kárt. A rendőrség egy Piukovity Márkó és Zsigity Sztéván nevű egyént letartóztatott, mert őket gyanúsítják a merénylet elkövetésével.

* Jön! Amerika!

* Ötórás tea táncal minden vasárnap 5—7-ig a Vojvodina-kávéházban.

* A Balkán Bioszkopban csak 5 és 7 órakor PÁRIS világrakció.

A beogradí egyetemi ifjuság sztrájkja. A beogradí egyetemi ifjuság tegnap délután 2 órakor kezdte meg három napra kitűzött sztrájkját, amelyet a trieszti események miatt mondott ki a zágrebi és jubijanaiegyetemi hallgatóival egyetértve.

* Jön! Amerika szombaton az Orientben!

Az „Izr. No-gyilet“ előadása iránt már is óriási az érdeklődés. Az előadások e hó 18. és 19. en, szerdán és csütörtökön lesznek, mindenkor 8 és fél órai kezdettel. Jegyek a „Balkán Mozi“ pénztáránál kaphatók.

* Jön! Amerika az Orientben!

* Ötórás tea táncal minden vasárnap 5—7-ig a Vojvodina-kávéházban.

Zajos sikert aratott a Miss Arizona-társulat. Minden szám után óriási tapsvihar verte fel a Balkán falait Taps és taps és ujjazas. A közönség nem tudott betelni Rozsnyai mester szellemes konferanszával és a gyönyörű Görlicék énekével és egzotikus táncával. Ma pénteken esti 9 órakor kibővített műsor. Aki jól akar mulatni, nézze meg az Arizona-Görlicet.

* A Balkán Bioszkopban csak 5 és 7 órakor PÁRIS világrakció.

Orient Bioskop

Pénteken, nov. 13-án 5, 7 és 9 órákor

Mary Philbin

„Mici a Sakre Ceur galambja“, „Páris rózsája“ című remek kiállítású revüszéri drámában, 7 felvonásban.

Pénteken, d. e. 10—11/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 3 órákor.

A főszerepekben: Mary Philbin (a „Prater“ c. film főszereplője, a legbájosabb amerikai filmstar) és a közismert pesti filmszínész, Huszár Puffi.

* A Balkán Bioskopban csak 5 és 7 órákor PÁRIS világitatrakció.

Uj gépészmérnök. Hajdu Elemér. Hajdu Szilveszter nyug. igazgatótanító fia, a budapesti József műegyetemen gépészmérnöki vizsgát tett.

* Szombaton „Amerika“ az Orientben!

* Orvosi hír. Dr. Kinstler H. fül-orr és gége specialista és operateur, orvosi működését megkezdte Veliki becskereken és rendel Beogradszka (Écska) utca 4. szám alatt. Telefon 172. szám

Hegycsuszamlás a bród-szarajevói vonalon. Tegnap délután a bród-szarajevói vonalon hegycsuszamlás következtében egy szikla a pályára esett. Egy menetrendszerűleg akkor közlekedő vegyesvonat nekiment a sziklának, úgy hogy a mozdony és három kocsi lezuhant a pályáról. Szerencsére emberéletben nem esett kár. A kirendelt munkások a pályát már rendbehozták, úgy hogy a közlekedés újra akadálytalanul folyik.

Elemi sorsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál“-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, lehérműjét ötven ezer dinárra.

Három előterjesztés.**Közvetlen vasuti jegyek Vinkovciig.****— Ujra beköszönt a vagonhíány —****A gabonaneműk mérlegelése.**

Beckerek, nov. 13.

A Beckerek és Szubotica között közlekedő reggeli vonatokhoz közvetlen kocsit kapcsolnak, amely Vinkovciig közlekedik. Szuboticián tíz pernyi várakozás van, melynek leteltével a közvetlen kocsit a Vinkovci felé induló vonathoz kapcsolják. Beckereken nem adnak direkt vasuti jegyet Vinkovciig, hanem csak Szuboticiáig. A rövid várakozási idő alatt a podgyással utazó utasok nem válthatják meg az ut hátralevő részére szóló vasuti jegyüket, mert a csomaggal való le szállás, és ennek elhelyezése több időt igényel, mint amennyit a menetrend megenged. Helyformán a közönség kénytelen volt a vonatban menet közben megváltani a jegyet. A kalauzok nem vették azonban figyelembe az utasok érvelését, hanem azzal a kijelentéssel, hogy Szuboticián elegendő idejük lett volna a jegyváltásra, minden egyes esetben megbírságotlák őket.

A bányai kereskedelmi és iparkamara, mint a napokban jeleztük, beadványt intézett a szuboticiai vasutigazgatósághoz, amelynek figyelmébe ajánlotta a jegyváltás körüli helyzetet és kérte a baj orvoslását.

A szuboticiai vasutigazgatóság, amely már több alkalommal tanujelét adta annak, hogy a közönség és az utasok érdekeit védi, intézmények panaszait meghallgatja és a sérelmeket megszüntetni igyekszik, ezúttal is teljesítette a kérelmet. A kamarának küldött értesítésében közölte, hogy a becskereken-szuboticiai vonalon fekvő összes vasútállomásnak sürgős utasítást további-

tott, hogy haladéktalanul szerezzenek be az egész utszakaszra szóló vasuti jegyeket.

Tegnap délután még egy fontos beadvány felett helyeztek kilátásba kedvező döntést. A bányai kamara, mint ismeretes, beadványt intézett a közlekedésügyi minisztériumhoz, amelyben kérte, hogy engedje meg az ömlesztve feladott gabonának decimálmérlegben való mázsáltatását. Legutóbb ugyanis rendelet jelent meg, melynek utasítása szerint, a jövőben csak hídmérlegben mérlegelhető meg a zsákok nélküli feladott, vagyis a vagonokba öntött gabona. A rendelettel nagy sérelem érte a gabonakereskedőket, mert egyrészt a kevés számú hídmérleg miatt árujukat feleslegesen egyik állomásról a másikra kell szállítaniok, másrészt pedig a vagonok önsulya a javítások alkalmával pótlólag felszerelt, sokszor súlyosabb alkatrészeknél fogva, nem felel meg a kocsin szereplő súlyszámoknak. A beadványt a kamara megküldötte a noviszádi kamarának is, azzal a kérelemmel, hogy támogassa az előterjesztést. Az átiratra ma érkezett meg a noviszádi testvér-intézmény válasza, amelyben közli, hogy a becskereki kamara beadványához teljesen hasonló szellemben felterjesztést intézett az ipar és kereskedelemügyi minisztériumhoz. A kamara titkára ezenkívül közbenjárta a szuboticiai vasutigazgatóságnál is, ahol kilátásba helyezték, hogy a vasutigazgatóság javasolni fogja a közlekedésügyi minisztériumnak a régi mérlegelési rendszer fenntartását mindaddig, amig minden állomást el nem láttak hídmérleggel és el nem készültek a vagonok önsúlyának újbóli megállapításával.

A bányai exportcégek panaszt emeltek a bányai kereskedelmi és iparkamaránál, hogy nem tudnak vasuti kocsikat kapni tengeriszállítványok továbbítására. A vagonhiány oly nagy, hogy attól tartanak, ha a rendelkezésre álló kocsik tengeriszállítványokkal külföldre kerülnek, a kiviteli főidény két hónapjában, decemberben és januárban, vagonok nélkül maradnak. Megnehezíti helyzetüket az a körülmény, hogy a tengeri minőségénél fogva, alkalmatlan hajószállításra és így rákényszerülnek, hogy a kivitelt kizárólag vasuton bonyolítsák le.

A becskereki kereskedelmi és iparkamara interveniált ebben az ügyben úgy a közlekedésügyi minisztériumnál, mint a kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztériumnál, valamint a szuboticiai vasutigazgatóságnál és kéri, hogy a tengeriexportra megfelelő számú vasuti kocsit biztosítsanak, mert elenesetben az ideit termés, a sok eső következtében könnyen elromolhat. A kamara egyidejűleg megkérte a közlekedésügyi minisztériumot és a szuboticiai vasutigazgatóságot, hogy a Bányás belső forgalmának zavartalan lebonyolítása érdekében is, gondoskodjanak megfelelő kocsiparkról.

Tungsram rádiók

a legolcsóbbak és a tökéletes vételt biztosítják. 2212

Gyári képviselőt a „VOLTA“ r.-t.-nál.

Meghívó.

A „Torontali Kaszinó“ f. hó 15-én, vasárnap délután 3 órákor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt tagokat ezenel meghívjuk.

Tárgy:

Határozathozatal az új helyiség ügyében.

Veliki becskereken, 1925 nov. 12.

2429

Az elnökség.

Meghívó.

A Lloyd-társulat e hó 15-én, vasárnap d. e. 11 órákor

rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. Határozat a társulat helyisége ügyében.

2. Esetleges indítványok.

Elnökség.

Broj 2483/1925.

2415

Oglas.

Opšt. poglavarstvo u Padeju, na osnovu skupštinskih odluka br. 107 i 119/1925. dana 26. novembra o. g. pre podne u 9 časova kod opšt. kuće izdavaće pod zakup 1 vel. birt i 2. čardu na Tisi

1. Vel. birt će se izdati na vreme od 1-og jan. 1926. dok se ne počne sa opravkom birta, a to može biti koncem marta ili početkom aprila, a ako opravka tada ne bi počela, izdaje se najdalje do 1. maja 1926. god. Isključna cena je 625 dinara mesečno. Zakupnina se ima plaćata za 3 mesece u jedanput unapred, a jednomesečna zakupnina se ima dati opštini na ime 10%-ne kaucije.

2. Čarda na Tisi će se izdati na 2 godine počev od 1. jan. 1926. do 31. dec. 1927. g. Isključna cena je 4000 Din za godinu. Zakupnina se ima plaćati četvrtgodišnje unapred, a osim toga 10% od zakupnine ima se uplatiti opštini na ime kaucije. Ostali dražbeni uslovi mogu se videti svakodnevno u beležničkoj pisarni.

Poglavarstvo opštine Padej.

Vendéglősök figyelmébe!

Frissen must szmederevői préselt szőlőből, csak 50 literen felül, a 7 dinár Mayer János borkereskedésében, Knez Pavlova (Kinizsi) u. 4. 2434

Egy használt szürke télibunda

macskabélással, opposun sál gallérral jutányos áron eladó.

Megtekinthető: Horváth szücsnél, Car Dusanova (Váraljai) u. — 1948

EGY UZLETHELYISÉG

vagy tágas, világos terem keresztek a beltéren 14 napra, himzötanfolyam megnyitására.

Singer Sivaóih Strojevi

Bourne & Co., V. Becksereken, Fő-u.

PRÉMEKET

és kidolgozott baránybőröket a legolcsóbb és legjobb minőségben ajánl

KLEIN ARNOLD,

Vojvoda Putnika (Alkotmány) utca 4

Chamottégla és chamottföld

raktáron.

Özv. Guttman Jakabné és Fiai Veliki becskereken.

Üzlethelyiség

a Főutca végén, a Vilzonov-téren — mely iroda, műhely vagy más üzleti célokra alkalmas — kiadó Bővebbet:

Benó Testvéreknel

Veliki becskereken.

Divat-, rövidáru-, szövött- és játékkereskedés

Azonnal eladó

elköltözés miatt

egy komplett halószoba, konyhaberendezés és egy takaréktűzhely.

2433

Bajza u. 17. sz. alatt.

Veszünk

minden mennyiségben

romlott tengerit

a legelőnyösebb feltételek mellett.

Első Veliki becskereki Szeszgyár és Finomító Rt.,

ezelőtt Lukács és Társai Veliki becskereken. 2427

Fabrika Obuće, Boston 'A. D.

Beograd, Kr. Alekszandra 162

azonnali belépésre keres elsőrendű gyári gépmunkásokat, u. m.:

gép-Mckay-Cwickereket, Absatzglasert és Schnitffresert.

Csakis olyanok, akik több évi gyakorlati bírnak, jelentkezzenek fenti címre személyesen vagy írásbelileg. 2430